

SUSCRIPCIO
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per avants, una pesseta de rebueta

EL POBLE CATALA

REDACTOR Y ADMINISTRADOR
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRESA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS.
TELÉFONS
REDACCIÓN, 723 - IMPRESA, 2.200

ANY IX.-NUM. 2.838 BARCELONA, DILLUNS 16 DE DESEMBRE DE 1912 UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Darrers dies de la
GRAN EXPOSICIO
y venda d'articles pera

Taula y Regal

NOMBROSES OCASIONS

Variadíssima collecció d'objectes pera el

Arbre de Nadal

COMESTIBLES Y VINS (PLANTA BAIXA)

Extens assortit en Xampany, Licors, Vins
generosos, Turrons, Neules, Cisteltes adorna-
des, Capses de turrons, etc.

SECCIO DE ROBA BLANCA (SEGON PIS)

Equips pera nuvia, compostos de 93 prendes,
amb encaixos y brodats. per Pessetes 1050

Equips pera nuvia desde Ptes. 750 a 10000

La máquina esperada per tot el món

"YOST", premiada amb 34 medalles d'or

Visible sense cinta

Perfeta alineació

GRAN SOLIDESA

Sucursal de Barcelona: Carrer de Ferrán VII, número 53

Básculas-Caixas Pibernat

per a Cabals

Avinyó, 8-10

ROMANET AN EN MAÑÉ Y FLAQUER

Descobriment del retrat

Anit tingué lloc a càlida Cíntal l'acte de descobriment del retrat de Mañé y Flaquer, que serà col·locat a la galeria de Catalans il·lustres.

El Saló de Cent, així com l'escala roja, estava adornada amb plantes. El retrat de Mañé, cobert amb un drap vermell, estava col·locat a la part superior dreta de la presidència.

Eren les deu, quan la comitiva oficial feu l'entrada al Saló de Cent als afores de la banda municipal.

Al lloc destinat al públic, hi havia bastant concorència.

Presidí el governador civil, senyor Sánchez Anido, qui té a la seva dreta, el general Weyler, el senyor Laguarda, el senyor Valles y Pujals, el senyor Verduguer y Colls, en representació de la Diputació, i el senyor Estale, a l'esquerra hi tenia el senyor Sostres, el president de l'Associació de la premsa diària de Barcelona, don Eusebi Corominas, el representant de l'Audiència, senyor Cereceda, el representant de l'Universitat, senyor Díaz y el senyor Rosés.

A l'estada, tothom d'etiqueta, hi prengueren sentent els regidors, senyors Rius, Abadal, Garriga, Muntanyola, Ripoll, Matons, Pafolla, Vallet, Ruiz Morales, Martorell i Tarrés; el senador senyor Marqués de Camps; els individus de la Directiva de l'Associació, senyors Oliver (M. dels S.), Maynar y Figuerola, el director del Brusi, senyor Soler y Casajuan, senyors Arguer (A. y L.), i representants de la família Mañé.

El governador declarà obert l'acte i després d'haver llegit el secretari de l'Ajuntament l'acord d'aquest, referent a la col·locació del retrat de Mañé a la galeria de Catalans il·lustres entre els aplaudiments de la concorència i als acords de la banda, l'arxibisbe descobrí el retrat de Mañé, en nom de la ciutat.

El president de l'Associació de la Premsa, senyor Corominas, llegí després alguns fragments de la magnífica biografia que don Mañé escrigué en Maragall, i de la qual ne reproduïm els següents paràgrafs:

Però en Mañé tampoc era home d' deixarse devorar per la seva melancolia,

positiva, tota opinió general y fins tot judici de fet particular. És aquell moment tan ben sintetitzat en la frase del diàleg que ha restat històric entre nosaltres:—Què'n pensa vostè d'aquest canvi de ministeri?—Dimeu-me m'ho dirà en Mañé lo que n'haig de pensar.—Son les seves famoses dominicals. Mes una tal abdicació ni es digna de ciutadans d'un poble lliure, ni pot fer sinó mal al mateix en favor del qui s'abdicà. Per això la influència de Mañé y del «Diari» en la seva principal clientela, la burgesia barcelonina, ha restat molt inferior a lo que hi havia de bé y d'afirmatiu en el seu credo, y ha reeixit no més pel seu costat negatiu, per si sol perniciós, fomentant l'escepticisme polític y la crítica destructora. En Mañé era per la seva mentalitat tot lo contrari d'un exèptic, y per la seva forta moralitat un veritable percursor; però la seva clientela encara que solia assentir plàcidament a tot allò que ell afirmava, no's sentia verament moguda sinó per lo càustic de la seva crítica; y son moment consistia llavors en tancar-se y barrarse a casa dient amb gran satisfacció:—En Mañé té raó; tots els polítics son iguals; no's pot creure en res.— Així fou com l'acció periodística de Mañé restà entre nosaltres ineficàcia, pel seu bon costat, y perniciosa pel dolent, que era aquell amb que la seva ànima de rassa se trobava més d'acord amb el seu públic, y l'únic que aquest calurosament li aplaudia y així més li fomentava. Ell, per exemple, a cada període electoral els recordava el deure cívic d'organitzar-se y votar; ells no'l contradieien, però delegaven l'organització y fins el vot en el càlic. Ell els aconsellava que no's fessin dels agitadors d'ofici y que quan aquests se llevanten a la plassa pública, els deixessin sol's tancant-se a casa seva amb son quefer; y en això sí que l'obedié sempre al peu de la lletra.

Per lo demés, les nostres classes mitges, un xic com totes les classes de per tot arreu per això, obedié sempre més a l'estímul dels seus interessos que no pas als dels seus ideals, encara que'ls fossen tan fermament y tan honradament predicats com els hi predicava en Mañé. Així en la campanya que feu per aquells temps amb ocasió de l'impost municipal sobre'l consum del gas, posant-se com sempre al costat de la llei y de l'autoritat y condemnant l'actitut de resistència un xic bullanguera en que les mateixes classes que solen ésser tan entenedideses se col·loquen, aquestes classes, que eren gran part del seu públic, desentenenent-se llavors de predir en sentit conservador, se mostraren més afectes a resistir l'impost, que a els seus principis que en Mañé sostenia; y el «Diari» sofri moltes baixes en la subscripció; en canvi, poc després el mateix igualment consegüent amb els principis conservadors, defensà l'indústria catalana contra'l projecte de tractat de comerç amb França; el seu públic l'aplaudí calurosament posant-se a les estrelles; y era que llavors els principis conservadors y els interessos anaven pel mateix camí.

Així, doncs, en Mañé, tot servent sempre la fe en els seus principis, havia acabat per tenir molt poca en el seu públic en general, y en la eficàcia de la missió periodística. Ell s'en feu bastant — al menys cap a les seves velleses — de tal pretesa missió, y de lo que per molt temps s'en digué composament el sacerdoti de la premsa, ell certament la exercia amb tota la dignitat d'un sacerdot, però sols per desdrecar de la seva conciencia y sense ferse grans il·lusions sobre'l valor general d'aquesta denominació. Creia que la premsa periodística, en general, havia vingut a ésser un medi per assaltar posicions polítiques o socials, o un pur negoci que's realitzava aflagant les passions del públic; y per lo mateix que les seves fortes conviccions y la seva honradetat el feien abominar de semblant conducta y exercir el periodisme com una nobilíssima missió en sí, se sentia — amb poques excepcions que per això més altament honrava — solitari en ella, y desdenyosament s'isolava en son castell del «Diari», no volent gaires tractes amb el periodisme com a còs professional, perquè no creia que existís tal còs ni tal professió. Y en quant al públic considerava'l o dormint o pervertit; y en la seva humilitat intel·lectual que li era molt característica, no's sentia home per desvetllar-lo o tornar-lo a camí. En aquesta situació d'esparit, en Mañé, amb totes les seves grans condicions, no podia sinó cooperar a aquest aplanament de l'opinió pública, a aquesta atonia nacional, a aquesta buidor que jo crec que caracteritzarà en l'història d'Espanya tot el període de la restauració y la regència. Els homes directors d'aquelles èpoques foren incapasses de posar en l'ambient nacional

ECOS

ON CANDID Ruiz Martínez, senador del regne, crida:

—[Sursum corda!]

Y a més, ho crida irònicament, en vers y amb un flouger aire irònic.

L'agel, Neuger follet, en el qual ha cristallitzat son clari, se comença així:

Sursum corda!

Una aventura de don Quijote

«Adereza el lanzón; coge la yelanga; ensilla tu rocín, y llena un bote del unto Fierabras, viejo Quijote, que esta aventura puede ser amarga.»

«¿Ves aquel inocentón? ¿Ves cómo alarga de su rocín cubello el vivo trote?.. Pues ha dado a tu honor más de un tropez y vengarlo es preciso...» [Sus y carpa!]

«¡Prometo rocharte al suelo, pobre hidalgo! Ya no estás para tales maravillas; vuelve, vuelve a tu hogar; recobra el galgo y los pontufellos; cura tus costillas, y no olvides jamás que, pobre y viejo, mas que la lanza vale el buen consejo.»

Després d'això el diluvi.

Comensam:

«[Solve! Excoislor! Hosanna! Sursum corda!]

«En buen un nuevo sol! Ya el genio hispano por tierras y por mares se desborda!»

Així sembla de bona fe, però al final, d'això ja no'n corre. Seguint:

«¡Rindamos gracias al doctor Maestro y al doctor Escudor, que a todo pasto nos regalaron la expansión terrestre. ¿Quién regala en la sangre y en el gesto? Para no ser un pueblo moribundo se necesita un territorio vasto. Digno Rusia, admiración del mundo; digno China, viejo patriarca, una primera del saber fecundo. Bélgica, Holanda, Suiza, Dinamarca, ¿qué representan en la culta Europa? Naciones que no llegan a la marca, sin grandes buques, sin nutrida tropa, y teniendo por únicos trofeos la balanza, el arado y la garlopa. ¿Qué pueden dar de sí tales pigmeos? ¿Cómo han de figurar en el reparto del Moghreb que ajustamos los Proteos? ¡Pueblitos no más de tres al cuarto, cercados por estrechos horizontes, de ellos con pena ni atención apario. ¿Queden allá en sus laudas y en sus montes, con su tipo fabril y comerciante, con su guardia rural de polizontes?»

Eh?

No va mal, no va mal, el senyor Ruiz Martínez, senador del regne.

Però, no'n té prou amb lo transcrit y l'homo seguit:

«¡Mucha, mucha extensión! ¡Cabello grande, como dico el adagio de la tierra, ande bien, ande mal... y aunque no ande!»

Eh?

Però encara no'n té prou:

«En cambio, nuestra mano redentora, la llevara, con instructores diestros, industrias y cultivos, fauna y flora. En vez de frutos laudis y en sus montes, en fugir del presidio el escorrieto y un buen Gobierno a estilo de los nuestros.»

Y pensar que'l bon Apa, que'l gran Apa, es a París fa mesos, girant-se anys.

L'Apa no va tenir present que li calia, que necessitava, com el pá que menja, ser senador o al menys diputat del regne.

A la cambra dirigida per don Montero Rios no hi arriba la llei de Jurisdiccions.

PER ANAR més depressa, per fugir del contacte, també, de les multituds heterogènies que transiten per els carrers Nou y de Sant Pau, passem moltes vegades per el carrer de les Tapes y els que a continuació vanen, fins a sortir al de l'Unió y següentment a la Rambla.

Aquests carrers son plens de cases cromades.

Aquesta era un magatzem de borres.

Aquesta altra era un magatzem de fustes.

La de més enllà era un rusc, en el qual s'elaboraven teixits y filats, bobolles y mitjons.

Un dia vingué'l foc y com que no hi havia res a punt, com que l'edifici era una teia, com que tot era menjat per les flames, s'arborà en un dir Jesús.

La companyia de segurs paga, de la fàbrica en quedarien les parets mestres que no aguanten res.

Y aquestes parets socarrades, què? Son un exemple per escarmentar?

Y cá!

El bon fabricant ha cobrat la seva prima y ha bastit un edifici nou.

El bon Ajuntament encara no es n'ha donat compte de la vergonya que son aquests caserots primparats nont dormen trinxoraires a la nit, que fan fàstic al viantant amb les seves finestres desoladament obertes sempre.

Però es que'l bon Ajuntament tampoc s'ha adonat de les altres coses del costat en les quals en cada pis hi ha una quadra, y en cada quadra dónes, criatures, homes tots envoltats de borra, d'encenalls, de flocs de cotó, que no més esperen la guspira fatal per produir la catàstrofe.

Ja fan bé, ja, a l'Espanya Industrial de tenir sempre collada la manguera. No fos cas que al cremar alguna barraca de les que està envoltada, una espurna escaudusser, calés en els seus departaments nets y ben ordenats.

EL MATEIX discret subscriptor que l'altre dia ens preguntava per l'estat de la norma ortogràfica que prepara l'Institut d'Estudis Catalans, ens escriu una nova lletra, de la qual copiem els següents paràgrafs:

«Veig que en l'Eco d'ahir fan vostres una alusió prou clara an el ja famós «Eco Constantino».

Assamblea Nacional

El Concell general de l'U. F. N. R. convoca a tots els delegats de l'Assamblea Nacional del partit pera la celebració de la mateixa durant els dies 21 y 22 del corrent. L'Assamblea celebrarà les sessions en el local de l'Aten y Gracienc, Salmeron, 29. La primera sessió tindrà lloc a les quatre de la tarde del dia 21.

El Secretari,
Francisco Layret

«Constantino». Me permeto observarlos, a propòsit d'això, que potser convindria que publicassin un major nombre d'exemplars de «Constantino», car si bé les persones enteses no tenen prou amb els exemples esmentats per EL POBLE CATALA temps enont, són molts els qui, poc versats en aquesta matèria gramatical, voldrien convènces millor de la veritat de l'autenticitat de vostres. Me consta, d'altra part, que un cavalier — y ja poden pensarse qui es — va contant al seu entorn que'l «Constantino» contingut en el fragment de la crònica den Muntaner que van citar per vostres, devia ésser una simplici errada del copista del manuscrit mitjà.

Hem de dir al nostre comunicant, que no creiem que pugui interessar ja gaire al públic aquesta qüestió, nimia en sí mateixa, y de la qual ens varem ocupar amb alguna extensió perquè servia per a provar contundentment la fragilitat de certes preteses capacitats universals.

No talem cap inconvenient, emperò, en col·locar els nostres exemples que s'ens demana, tot reconeixent que aquesta qüestió, para les persones de cultura literària y filològica, està fora de debat en absolut, puig cap d'elles pot tenir ni ombra de dubte respecte a l'autenticitat del «Constantino», que's volgué presentar com una recentíssima invenció d'aquesta casa (1).

Pera aquesta declaració prèvia, passem a donar els exemples que son del cas.

Quin escriptor català no s'ha entant del volum del «Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana»? Doncs allí hi ha un treball den Rubí y Llach sobre «La llengua catalana a Grecia», ont so llegeix:

«... eran los d'un erudit y espart culisim educat a CONSTANTINOBLE.» (página 245.)

«... no permitieren mal que la cultura catalana en Atenas con en CONSTANTINOBLE.» (pág. 246.)

«... y sobre tot del Mont Atiós y de CONSTANTINOBLE.» (pág. 247.)

Quí no ha llegit el primer volum de l'edició crítica de les obres del gran Ausias March, preparada per l'Amadeu Pagés y publicada per l'Institut d'Estudis Catalans? Doncs en el treball den Pagés, s'hi troba:

«... exhortant els cristians a emprendre una creuada contra'l Gran Turc, després de la presa de CONSTANTINOBLE.» (pág. 12, nota.)

Quí no flegix amb interès els volums trimestrals dels «Estudios Universitarios Catalanes»? Doncs en el darrer que ha aparegut (el corresponent al trimestre abril-juny de 1912), hi ha en primer lloc un treball den Jordi Rubí sobre les interpolacions fetes en la crònica den Desclot, en el qual se comparen fragments de la crònica den Muntaner y d'un crònic existient en la Biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans, senyalat amb el número 302. En uns fragments de la pàgina 140 del volum s'hi troba:

«... han ésser puig al emperador de CONSTANTINOBLE moltes torres.» (crònica den Muntaner.)

«... han llevat al emperador de CONSTANTINOBLE.» (interpolació en el crònic.)

Es més: entre els centumers de rubriques del crònic esudit, transcrits pel senyor Jordi Rubí, n'hi ha una, la 302, que diu així: «Com fou presa CONSTANTINOBLE.»

Hem citat els precedents exemples perquè son de llibres o treballs recents. En quant a l'antiga literatura catalana, sumarien centumers els exemples que'n podríem treure. Però seria feina llarga, pesada y sobrana. No més cal anomenar la célebre novela «El rubí de Blancha», ont els CONSTANTINOBLE surten a cada pas.

Pera acabar, direm al nostre amable comunicant, que tot tota la raó quan afirma qu'el respecte ha d'ésser una cosa mutual, y que no té dret a demanarse qui no'n guarda als demés.

De Política

Notes y comentaris

L'Assamblea de la U. F. N. R.

Pera dissabte està convocada l'Assamblea Nacional de l'Unió Federal Nacionalista Republicana.

El nostre partit, eminentment y fonamentalment democràtic, en les seves assemblees pledeja y resol els seus problemes íntims. Es per això que pera la nostra comunió política tenen una transcendentalíssima importància assemblees com les del dissabte vinent.

Interessantíssims y palpitants problemes, que podien ésser de vida o mort pera'l nostre partit, s'hi han de debatre. No poden, doncs, mancarhi, tots els federals nacionalistes. Sabem que per tot Catalunya regna un extraordinari entusiasme entre'ls nostres correl·ligionaris y que seràn nombrosíssims els que assistiràn a la Assamblea, decidits a col·laborar fervorosament en les seves tasques, pera que d'ella'n surti més forta y potent que mai l'Unió Federal Nacionalista Republicana.

Els processos del Vendrell

Com diem dies passats, l'arxibisbe sospès de l'Ajuntament del Vendrell, ha sigut processat en mèrits de les causes que instrueix el jutjat especial.

S'ha processat al celebríssim Joan Mascaró pel delicte de malversació de cabals públics.

Pera lluitar de l'empressament ha tingut de disposar una fiança carcelària de 1.000 pessetes.

«El Baix Penedès» del Vendrell, després

de reproduir un comentari nostre que sobre un article tendencios i indignat, relacionat amb la suspensió del citat alcalde de reial orde, va publicar «La Epoca», afegint lo següent:

«Fins aquí «El Poble». Y ara, nosaltres, contestarà la pregunta que «La Epoca» formula de si's Tribunals de justícia han incoat contra l'alcalde sospès algun procediment judicial, pel qual no hagin tingut més remei que castigarlo; y li diem:

SI; TRES O QUATRE PROCESOS se li segueixen an aquest alcalde monàrquic de nomenament de reial orde, y en virtut d'un dels quals, se veu ara PROCESSAT PER MALVERSAÇIO DE CABALS PUBLICS, havent tingut d'aportar fiança en metllic pera lliurar-se de l'empresonament.

Y respecte a la suspensió, que diu que el Govern l'ha decretat cedint a la pressió dels diputats republicans, sapigui l'audit públic conservador, si es que no ho sab, que ha sigut disposada en virtut dels greus càrrecs que resulten contra ell en l'expedient governatiu que se li formà per disposició del senyor ministre de la Governació.

Ja veul' diari maurista si n'hi ha hagut de motius pera suspendre del seu càrrec an en Joan Mascaró, quina gestió ha sigut un desastre pera la nostra vila?

Periòdic valencianista

A València, amb el nom de «Foc y Flama» ha començat a publicar-se un nou semanari que ve a defensar els ideals valencianistes.

Les següents paraules del nou confrare donaran idea de quina serà la seva orientació:

«Volem ser veu y sentir de l'ànima valenciana, estimul dels forts homes que per son pa de cada dia treballen, y exaltació de l'amor valencià».

Agraim cordialment la carinyosa salutació que a tota la premsa endressa «Foc y Flama» y li desitgem una prospera y llarga vida pera poder treballar en profit dels seus ideals nobilissims.

Telefonema de felicitació

La Junta Directiva del C. N. R. ha cursat a Madrid el següent telefonema: «Felip Rodés, Congrés Diputats.—Madrid.—Junta Directiva C. N. R. felicitat magistral discurs tractat.—Gubèrn, Maynés».

Varies

Els conservadors tracten d'obsequiar amb un banquet al senyor Sáenz Parés, declarat cessant en el seu càrrec d'oficial quint de la Delegació d'Hisenda de aquesta ciutat y autor del follet «Hoja de servicios» de un fiscal del Supremo.

—Davant l'impossibilitat de poder assistir alguns dels oradors, s'ha sospès, probablement fins al tancar-se les Corts, el miting que abans d'ahir havia de celebrar la «Joventut F. N. R.» de Lleida.

—Prosseguint la seva lloable campanya de propaganda, ahir els republicans torosins varen celebrar un miting a Bitem, en el qual, entre altres oradors, hi va prendre part, el nostre il·lustre col·laborador Marcell Domingo.

—L'inauguració del «Centre Republicà Democràtic Socialista» del districte quint tindrà lloc el dia 19 del corrent a dos quarts de deu de la vetlla amb una conferència política que anirà a càrrec del Doctor Antich y que's celebrerà a l'Associació Entrepasse dels Chors ien Clave».

—El «Centre Republicà Democràtic Socialista» del carrer de Carders, ha organitzat una serie de conferencies que aniran a càrrec de prestigioses personalitats pertencents a les diverses fraccions del republicanisme, amb l'exclusiu objecte de propagar els principis sustentats pel doctor Antich, en la seva darrera conferència.

—L'única conferència de la seva darrera conferència.

Monument a Mossen Verdagner

En el C. N. R. del carrer de Pelai s'ha obert una llista de subscripció pera contribuir a la erecció d'un monument, a la memoria del eminent poeta català Mossen Jacinto Verdager, segons acord de la Diputació provincial. La J. D. prega als socis que contribuixin tots an aquesta obra patriòtica.

Conferència den Carles Martí

Ja abans de comensar, el saló d'actes del Centre Autonomista de Dependents, estava ple de gom a gom de públic desitjant escoltar la conferencia del notable periodista cubà, don Carles Martí.

El president de la Secció de Propaganda del Centre senyor Noguera, feu la presentació del conferenciant a qui a l'alcarse se li tributen grans aplaudiments.

Comensà'l senyor Martí, dient que no es suficient una senzilla conferencia, per descriure l'obra dels catalans a Cuba, en les dues darreres centúries.

Entrant de ple al tema de la peroració, diu que's catalans, siguin autòctons, sempre han donat mostres del seu caràcter lliberal y progressiu, així com d'una viril energia.

Llegí fragments d'un text d'Isabel la Católica, en que demostra que si bé Catalunya no feu com Mallorca que portà homes al descobriment d'Amèrica, ajudà amb diners, a la magna empresa, que tant nom va donar a l'illustre genoví, Cristòfol Colomb.

Si bé foren els andalusos els primers y els que més en gran nombre anaren a Cuba, els catalans ja desde bon principi que hi anaren, se feren notar per llur brillant historia.

Amb documents interessants, prova que foren els catalans que portaren a Cuba els darrers avenços del progrés.

Esmenta el nom d'industrials y comerciants, catalans tots, a qui Cuba deu estar agraïda per la seva obra, que li ha reportat tants beneficis, als homes de ciencia y d'art que amb sa cultura il·lustraren molt an aquell poble, y fins de guerrers catalans, que en els moments en que la llibertat dels cubans perillava, anaren a ajudarlos.

Es tant lo que's catalans han influït en tots els ordes de l'esfera social, en aquella illa, que es ja popular la frase de «quien fuera blanco para ser catalán».

Y això sols demostra lo que han fet els fills de Catalunya a Cuba.

A un català, se deuen les cançons cubanes. En Panxo Martí, també català fou el primer que allà s'atreu a fer un teatre.

L'única estranger a Cuba que ha pujat el cadals, es un català, Ramón Pinó, que morí per haver defensat les llibertats de aquell poble.

Quan l'horrible fusellament dels estudiants a l'Havana, la premsa del país, deia que gracies al tinent Capdevila, un català, s'havia evitat que la jornada devingués encara més tràgica.

La colonia catalana sempre prospera, sofí un gran cop, a causa de la guerra del 68.

Gracies a l'entusiasme d'uns quants catalans, el «jo té l'encendrà, l'única que fins allavors se coneixia de la nostra mitja desaparegué, per fer lloc als nostres veritables cançons.

Fou un català qui fundà el primer diari netament republicà, a Cuba.

També fou un català qui al 68, se declarà masó, lo que en aquell temps no deixava d'ésser un acte de valentia.

Un jesuïta català, enterrat actualment en el panteó de cubans il·lustres, se feu célebre per la seva ciencia en el ram meteorològic, y evità gran nombre de les catàstrofes que solen succeir en aquelles costes als marins.

En la darrera guerra la colonia catalana sofí una gran baixa, puig casi tots els que residien a l'illa, marxaren per no perdre sos cabals, guanyats a costa de tantes suors, y foren pocs ben pocs els que s'atreverien a afrontar els perills d'aquella guerra.

Y aquells barris comercials de Santiago de Cuba, que tant se caracteritzaven per llur marcat segell català, han anat desapareixent, per donar pas als gal·les y asturians; mentre tant les nostres hermoses costes, desde Sitges a Malgrat, anaven enriquint llurs paisatges, amb les torres que's construïren els vinguts d'allà...

Actualment veuen la llum pública a Cuba, els periòdics següents: «Atlántida», «Opinió Catalana», «Catalunya», «Nova Catalunya». Hi han varietats entitats corals, be-hèfiques y també un Club de foot-ball, tot fet per catalans.

Això es un pàl·lid reflex de la magna obra dels catalans a Cuba.

Contra lo que s'ha dit han estat els catalans qui més han influït en el caràcter d'aquella illa.

Tots els nombrosos catalans que figuren en l'Historia de Cuba, son prova palesa de la nostra preponderancia.

La dona catalana també s'ha fet conèixer per la seva bondat, cultura, etc. Un bon retrat n'es aquella Teresa Seménat, dama poderosa y que tant se desvelà pel benestar dels pobres.

Catalunya ha fet una intensa obra a Cuba, que crec encara no s'ha acabat, y jo espero que's dies gloriosos senyalats pels nostres avantpassats, continuïn.

Mes per això hem de tenir més perseverancia, més penetració, més tolerancia. S'ha d'evitar que's d'allà se posin en els assumptes interiors d'aquí. Estem massa lluny, per poguem fer ben bé càrrec de lo que succeeix, per poguem dir la nostra opinió, que si bé serà filla del nostre entusiasme, ens farà perdre estímul simpaties d'uns y altres.

Catalunya y avant! ha d'ésser el lema de tots els catalans que viuen fora de la seva Patria, sense baixar mai al partidisme, lo qual no vol dir pas deixar de defensar tot lo català y tot lo que sigui en bé de la nostra terra.

Ara que amb l'obertura del canal de Panamá va a iniciarse una nova era pel comerç, jo brindo als presidents del Foment Nacional y de la Cambra de Comerç, que aprofitin aquest moment que's americans obren les portes del comerç a tot el món, perquè's catalans puguin continuar l'Historia dels nostres avantpassats, anant a fer conèixer els seus productes que poden ben competir amb els estrangers.

Catalans, acaba dient, sou els homes del pervernit, sapigueu aprofitar!

Una ovació grandiosa fou l'epíleg de l'hermós parlament de don Carles Martí, que fou molt felicitat.

Veïllada a la memoria del insigne President del Consell General de la U. F. N. R. don Josep M. Vallès y Ribot.

La comissió organitzadora d'aquesta veïllada, que celebrà al Teatre Espanyol el dissabte, 21 del corrent, coincidint amb l'Assemblea del partit, hi arribat als centres de Barcelona, que desde avui tindran a la seva disposició en el C. N. R. Pelai, 42, localitat pera dia veïllada, a fi de que puguin expedir-se d'aquí al dia de la festa. Aquesta consistirà en la representació de tres obres adequades a l'ocasió, discursos ematitit la memoria de l'illustre polític y un concert per l'Orquestra Choral Catalunya Nova. Els detalls del programa se farin públics oportunament.

REMITIT

«Barcelona, 14 desembre 1912

Sr. Director d'EL POBLE CATALÀ

Distingit senyor y amic: Li prego molt especialment que se servís fer publicar en el periòdic de la seva digna direcció la següent carta rectificació que avui dirigeixo al senyor Director del diari «La Cruz» de Tarragona, per lo que li quedarà especialment agraït son afable i amic y s. s. q. s. m. Francisco d'A. Mas.

Carta enviada al senyor Director del diari «La Cruz», de Tarragona.

«Molt distingit senyor: Amb veritable sorpresa m'entrem, per haverlo caput un periòdic local, del solt publicat en la secció de notícies, del diari de la seva digna direcció, del dia 12 del corrent, número 1.023, que diu:

«Los Societats geogràfiques de Madrid y Barcelona han romput les relacions que sostenien pera celebrar un Congrés geogràfic a Madrid el pròxim any.

La causa d'aquest rompiment, ha sigut la negativa de la Societat de Madrid a admetre la llengua catalana en el Congrés».

Precisament, a fet, admetre l'abandonament de la se per soci completament a revés.

En el reunió celebrada a Madrid el dia 4 del corrent, en el despatx del senador Excelsentíssim senyor don Javier Gil Becerra, per la comissió mixta, composta per dit senyor y de don Antoni Junoy, com a delegats a Madrid de la Societat de Geografia Comercial de Barcelona, y els senyors don Manuel de Foronda, don Joaquim de la Llave y don Eduard Canizares, com a delegats de la Real Societat Geogràfica de Madrid, y amb assistència de don Ricard Beltrán Rospide, de don Eduard Calvet y el que ausoria, se va acordar celebrar a Barcelona el Segon Congrés Espanyol de Geografia Comercial y Mercantil.

Al precisar en la dita reunió les bases, don Joaquim de la Llave, de la Real Societat Geogràfica, va proposar que s'admetés en l'esmentat Congrés, la presentació de treballs en tots els idiomes espanyols, entenant sempre per tal el «Català», sos demanant que vagin acompanyats d'una traducció castellana la que no ho sigui; qual proposició fou acceptada per unanimitat y l'ent començat per aquesta espanyola declaració.

Com a que's tractés de la celebració del Congrés de Geografia a la direcció de la Junta Directiva de la Societat de Geografia Comercial de Barcelona, en la Junta celebrada el dissabte dia 11 del corrent, foren aprovades per unanimitat, demanant constes especialment la salutació de veure com dels senyors delegats de la Real Societat de Madrid, havien esportadament demanat que's treballs fossin admesos en tots els idiomes espanyols.

Constit, doncs, que en lloc d'haverse rompüt, sinó sentadament defetad, les relacions que sostenien amb la Real Societat Geogràfica de Madrid pera celebrar conjuntament a Barcelona, al futur Congrés de Geografia, les relacions son cada dia més cordials y basades en mutues deferències com fementadament, sense presenciar cap punt ni la més petita discrepància, com no pot ser de altra manera, tractants de dues Societats amigues y que sols els que la unitat y la prosperitat general del país.

Prejo, senyor Director, que se servís ordenar l'insertió de la preent rectificació, y al donar li les gracies, aprto a que la oportunitat que quedar de vostè afectissim y s. s. q. s. m. El President de la Societat de Geografia Comercial de Barcelona, Francisco d'A. Mas.

De la Rifa

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Atenent a les queixes fetes per alguns diaris, entre's quals EL POBLE CATALÀ se compta, respecte als abusos dels revendedors de dècims de la rifa de Nadal, el governador ha comunicat al senyor Millán Astray, que's posi a les ordres del delegat d'Hisenda, senyor Eulate, pera que la policia eviti aquests abusos.

Ahir comensaren a complir-se aquestes ordres.

Municipalesques

El senyor governador va despatxar els assumptes següents:

Aprovant els comptes municipals de Mollet, Orls, Rubí, Sant Martí del Bas, y Sora, de 1911.

Autoritzant els pressupostos municipals ordinarijs pera 1913, de Alpens, Calaf, Cardedeu, Dos-Rius, Papiol, Sant Iscle de Vallalta, Sant Climent de Llobregat, Sant Genís de Vilassar, Sant Pol de Mar y Santa Susanna.

Autoritzant el pressupost municipal extraordinari de Cabrera de Mataró, pera l'corrent any.

Tornant pera subsanar defectes els pressupostos municipals ordinarijs pera 1913, de Sant Andreu de Llavaneres, Sant Boy de Lluçanès y Sant Vicens de Llavaneres. Autoritzant les transferencies de crèdit en el pressupost del corrent any, de Cal·les de Montbuy y Gayà.

Remetent a l'informe de la Delegació de Hisenda els pressupostos municipals pera 1913, de Bigues, Castellbisbal y Subirats.

Idem al senyor president del Tribunal de Comptes, nota dels pobles d'aquesta provincia, els pressupostos dels quals pera 1913 alcançen els ingressos a la suma de 100.000 pessetes.

Ordenant a l'alcalde de Cubelles l'abonament de quantitats devengudes pel Comissionat de comptes don Carles Arco en concepte de treballs realitzats de l'Ajuntament d'Arenys de Mar pera l'immediata formació del projecte de pressupost pera 1913.

Remetent el primer plec de reparos que han ofert els comptes de Pedrola, Pujalt, Taradell y Tordera, de 1911.

Traslladant al senyor alcalde d'aquesta ciutat l'ofici del Tribunal de Comptes pel que s'aproven els de Gracia de 1893-1894.

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

Visites

Ivan estar a visitar al senyor Sánchez Anido el senador senyor Balcells, acompanyant una comissió de representants de algunes mineres, una comissió escolar de Belles Arts y el senyor Mir y Miró (E).

modern obrer del sindicat de tintorers de la vila.

No obstant, amants de l'unitat proletària y a propòsit de vare tintorers y blanquejadors, com un cos y per propi criteri prenent l'ordre de:

Que en el pla de 2 mesos, els tintorers en soda reingressin a la societat de que formaven part abans de la vaga y que empleguen el treball.

De no poder-se abel l'elemental sindicat y guai se l'acollir amariu.

El nostre sindic

